

BEGRIPPENLIJST VERANDERINGSMANAGEMENT

Belangrijkste begrippen

Sociotechniek	Geeft aan hoe je innovatie arbeidsorganisatie moet ontwikkelen, maar helpt ook om niet-innovatie arbeidsorganisaties te analyseren
Systeemtheorie	De mens kan pas werkelijk begrepen worden in de context van zijn relaties
Systeem	Relatie brengen tussen inputs en outputs en daartussen zit een transformatieproces
Structuur	Koppeling en groepering van activiteiten. De feitelijke arbeidsdeling
Arbeidsdeling	Opsplitsen van taken of arbeid. Leidt tot smalle taken met veel afstemmingsrelaties
Integrale sociotechnische benadering	Algemeen bedrijfskundige benadering voor structurele (sociale) innovatie voor organisaties
Joint optimization	Sociale & technische systeem op elkaar afstemmen
Requisite variety - wet van Ashby	Variatiemogelijkheden waarover de organisatie moet beschikken moeten in balans zijn met de variatie / veranderlijkheid in de omgeving waarop de organisatie wil inspelen → interne org in balans laten zijn met omgeving
Regelcapaciteit	Ruimte om zelf het werk te regelen op een werkplek / werkgroep = oplossend vermogen → door structuur van netwerk bepaald
Productiestructuur	Groeperen & koppelen van alle activiteiten van het primaire proces. Alle voorbereidende, ondersteunende en uitvoerende activiteiten die nodig zijn om orders uit te voeren
Besturingsstructuur	Groepering en koppeling van alle bestuurlijke of regelende activiteiten die nodig zijn om het primaire proces in te richten
Primaire proces / transformatieproces	Nodig om input om te zetten in output = geheel van voorbereidende, uitvoerende en ondersteunende activiteiten die nodig zijn om product/dienst te leveren = uitvoering in brede zin
Regulering	Selectie van relaties (wat moet wanneer gebeuren) tussen deelprocessen → regelende / bestuurlijke relaties → operationele / tactische / strategische besturing
Uitvoering	Realisatie van relaties tussen deelprocessen → uitvoerende activiteiten → voorbereidende / uitvoerende / ondersteunende begrippen
Regelkring	<ol style="list-style-type: none"> 1. Waarneming 2. Beoordelen 3. Actieselectie 4. Ingrijpen 5. Normeren
Single-loop learning	Perfectioneren van bestaande routines binnen bepaalde normen
Double-loop learning	Ontwikkelen van nieuwe routines op basis van nieuwe normen
Minimal critical specification	Beter om enkel regels en procedures vast te leggen die noodzakelijk zijn voor een goed functionerende organisatie
Lijnstructuur	Identieke producten doorlopen in een vaste volgorde met dezelfde stations
Functionele structuur / bewerkingsgerichte structuur	Identieke bewerkingen onder gebracht in gespecialiseerde afdelingen

Ordergebonden structuur	Afdelingen zijn een reflectie van wat klanten vragen. Hierbinnen kun je verschillende stromen hebben
Staf-lijnstructuur	Bepaalde voorbereidende en ondersteunende afdelingen worden afzonderlijk geplaatst in de organisatie, concentratie van taken in afdelingen. Qua uitvoering wel een lijnstructuur
Matrixstructuur	Combinatie van bewerkingsgericht (functioneel) en product/procesgebonden. Specialisten met elk hun eigen functionele thuisbasis worden toegewezen aan project wanneer er behoefte is aan specialisme. Vaak bij grote multinationale ondernemingen
Parallelliseren	Macroniveau. Gevarieerde onderstromen parallelliseren in meer homogene substromen (waar dezelfde activiteiten gebeuren). Deze substromen toewijzen aan zelfstandige eenheden → inputvereenvoudiging
Segmenteren	Mesoniveau. Op niveau van de groep het totale product opknippen in segmenten → vereenvoudiging procescomplexiteit ! Alleen doen als het echt nodig is
Homogeniseren	Vorm van parallelliseren waarbij de parallelle stromen zijn gespecialiseerd op gelijksoortige typen producten
Ontwerpketen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grensafbakening 2. Missie, doelen & strategie 3. Ontwerpspecificaties 4. Structuurbouw 5. Systeembouw
Volgorderegels	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwerp eerst productiestructuur, daarna besturingsstructuur 2. Richt productiestructuur in van grof naar fijn of van macro, via meso naar micro 3. Ontwerp de besturingsstructuur van micro naar macro
Werkgelegenheidsverhouding	Wijze waarop werknemers gebonden zijn aan een organisatie
Organisatieherontwerp	Het analyseren van een bestaande situatie, vaststellen wat verbeterd dient te worden (gegeven de criteria) en hoe dat moet
Organisatieverandering	Het ombouwen van de organisatie en het begeleiden van het verandertraject (veranderkunde). Je moet mensen hierin meenemen.

Overige begrippen

Organisatie	Sociale verbanden tussen personen met een specifiek doel en op een bepaalde wijze ingericht
Integraal	Productiesysteem als een geheel bestuderen
Structureel functionalisme	Gesloten systeemdenken. Sociale systemen kunnen enkel stabiliteit krijgen bij een voldoende ontwikkeld normen- en waardenstelsel
Externe functie-eisen	Vanuit omgeving worden eisen gesteld aan organisatie
Functionele differentiatie	Systemen functioneren afzonderlijk van elkaar
Functionele concentratie	Groeperen van gelijksoortige activiteiten in eenheden
Functionele deconcentratie	Groeperen van gelijksoortige producten/diensten in eenheden
Mechanische interactie	Stabiele processen met hoge mate van voorspelbaarheid
Organische interactie	Non-routinematige processen met veel onvoorspelbaarheid
Storingskansen	Kansen dat interacties worden verstoord door fouten
Interferentie	Gevolg van onverenigbare eisen die gesteld worden door verschillende interactiepartners in een star netwerk → onbalans tussen werkaanbod en verwerkingscapaciteit
Interne regelcapaciteit	Mogelijkheden om problemen te regelen binnen eigen knooppunt → 'hoe' uitgevoerd
Externe regelcapaciteit	Interactie met andere knooppunten in het netwerk → 'wat' uitgevoerd
Stationaire veranderingen	Regelaar krijgt te maken met bekende toestanden
Niet-stationaire veranderingen	Regelaar krijgt te maken met onbekende toestanden
Ideaaltype	Schets van een organisatievorm in zijn meest zuivere toestand
Scientific management	Taakspecialisatie + standaardisatie van werktijd en werkmethode + scheiding van denken (ingenieurs) en doen (arbeiders)
Segmenten	Taken die aan groep kunnen worden toebedeeld
Funciemodellen	Beschrijven de functies waarover een systeem moet beschikken voor een bepaald soort verloop van processen
Structuurmodellen	Gaan in op de organisatie van functies
Funcie-eisen	Eisen op gebied van beheersbaarheid, flexibiliteit, innovatievermogen en kwaliteit van de arbeid(srelaties) waaraan de organisatie moet kunnen voldoen bij verwerking orders
Modules	Verschillende segmenten werken parallel aan afgerond deel van totale product, verschillende delen worden samengesteld tot totale product
Horizontale / laterale koppeling	Directe afstemming tussen eenheden
Verticale koppeling	Koppeling tussen besturingsniveaus
Strakke koppelingen	Bieden geen speelruimte in de afstemming tussen knooppunten in het netwerk
Losse koppelingen	Laten wel speelruimte in de onderlinge afstemming
Systemen	Stelsels van gestandaardiseerde en geformaliseerde procedures die voorbereidende, uitvoerende, ondersteunende en bestuurlijke activiteiten vastleggen in relaties
Netwerkorganisatie	Breed begrip dat verwijst naar diverse organisatievormen in de praktijk

Netwerkregime	Preciezer omschreven subcategorie van organisaties die onder deze brede noemer (netwerkorganisaties) valt + hyperflexibel regime + voortdurend veranderende eenheden van teams
Regelende taken	Wat gaat wanneer uitgevoerd worden?
Vorbereidende taken	Zaken die het werk voorbereiden
Ondersteunende taken	Gelinkt aan ondersteuning van wat er gebeurt in organisatie
Uitvoerende taken	Kern van alles = uitvoering
Orderstroom	Repertoire van orders dat een organisatie moet kunnen verwerken
Zelfsturend team	Team dat voldoende zelfstandigheid heeft ten aanzien van een hele set van taken. Er is ook genoeg regelcapaciteit aanwezig bij deze taken.
Reflective practice	Nadenken wat nodig is en vanuit veranderingen en botsing met de praktijk komen we tot betere oplossingen
Workplace innovation	Toewerken naar een betere prestatie, een betere quality of working life en het optimaliseren van werknemersbetrokkenheid
Werkbaar werk	Werk dat niet teveel stress veroorzaakt + werk dat motiveert en werkplezier geeft + werk dat leerkansen geeft + werk dat zorgt voor werk en privé balans